

Božićni post

Napisao Zoran Šukić
petak, 27 novembar 2009 10:41

Ustanovljavanje Božićnog posta, kao i drugih višednevnih postova, datira se u prve vekove Hrišćanstva. Već od IV veka sveti Amvrosije Milanski, Filistrije, blaženi Avgustin pominju u svojim delima Božićni post. U V veku je o Božićnom postu pisao Lav Veliki. Prvobitno je Božićni post trajao za jedne hrišćane sedam dana, a za druge - malo duže. Na saboru 1166. godine koji je održan u vreme konstantinopoljskog patrijarha Luke i vizantijskog cara Manuila svim hrišćanima je bilo naređeno da poštuju 40 - dnevni post uoči velikog praznika Hristovog Rođenja.

Antiohijski patrijarh Valsamon je pisao, da "je sam Svjatiješi Patrijarh rekao da iako dani tih postova (Uspenjskog i Božićnog) nisu određeni pravilom, potrudimo se međutim da sledimo nepisano crkveno predanje i dužni smo da postimo ...od 15 dana novembra". Božićni post je poslednji višednevni post u godini. Počinje 14/27. novembra i traje do 24. decembra/6. januara, traje četrdeset dana i zbog toga se u crkvenom ustavu naziva Četrdesetnicom, kao i Veliki post.

Božićni post je ustanovljen radi toga da bismo se pre dana Hristovog Rođenja očistili pokajanjem, molitvom i postom, kako bismo čista srca, duše i tela mogli sa strahopoštovanjem da dočekamo Sina Božijeg Koji se javio svetu, i da bi Mu pored običnih darova i žrtvi, prineli naše čisto srce i želju da sledimo Njegovo učenje.

Utemeljiteljem hrišćanskoga podviga smatra se sam Gospod naš Isus Hristos, koji je uoči stupanja u podvig iskupljenja roda ljudskoga ukrepio sebe dugotrajnim postom. I svi podvižnici, počinjući da služe Gospodu, naoružavali su se postom i nisu drukčije stupali na put Krsta no

Božićni post

Napisao Zoran Šukić
petak, 27 novembar 2009 10:41

sprovodeći post.

* Mojsije posle posta od četrdeset dana usudio se da se popne na vrh gore Sinaja, i da primi od Boga ploče sa deset zapovesti.

* Prorok Samuilo bio je plod posta. Njegova majka Ana, pošto je postila, pomolila se Bogu: "Gospode sila, pomiluj me i podari mi dete, pa ću ga posvetiti Tebi".

* Velikog junaka Sampsona je post učinio nepobedivim. Preko posta je začet u utrobi matere svoje. Post ga je rodio. Post ga je odgojio. Post ga je odhranio. Onaj post kojeg je odredio anđeo: "Dete koje ćeš roditi, ne treba da okusi ništa od plodova vinograda. Neće piti vina niti bilo koje drugo opojno piće". Dok je Sampson živio sa postom, pobeđivao je na hiljade Filistejaca, rušio vrata utvrđenih gradova, zadavio rukama lava. Međutim kada je napustio post i Dalilda ga navela na pijanstvo i u blud, bio je zarobljen, oslepljen i ismejan od svojih neprijatelja.

* Posle posta od četrdeset dana udostojio se prorok Ilija da se sretne sa Gospodom licem u lice. Posle posta vaskrsao je umrlo dete i pokazao se jačim od smrti. Posle posta zatvorio je nebo da ne pada kiša za tri i po godine. To je učinio da bi omekšao tvrdokornost srca Izrailjaca koji su se bili predali razvratu i bezakonju. Tako je izazvao prinudni post u celom narodu, dok se ne pokaju i isprave svoje grehe, koji su proistekli od udobnog i razneženog života.

* Prorok Danilo, koji za dvadeset dana nije okusio hleba niti pio vode, poučio je čak i lavove da poste. Gladni lavovi nisu ga rastrgli, kao da je imao telo od kamena ili bakra ili nekog drugog tvrdog materijala. Post je ojačao telo Proroka i učinio ga nepovredivim za zube zveri, kao što boja čini gvožđe nepovredivim za rđu.

* Život Svetog Jovana Krstitelja bio je neprekidni post. Nije imao ni kreveta, ni trpeze, ni imanja, ni stoke, ni magacine hrane, niti bilo šta drugo od onoga što se smatra neophodno za život. No upravo zbog toga Gospod je posvedočio da je on "najveći od rođenih od žene".

* Post je podigao do trećeg neba i Apostola Pavla. Njega čak ubraja u nevolje i stradanja koja je podneo u svome misionarskom radu za slavu Božiju i spasenje ljudi.

Božićni post

Napisao Zoran Šukić
petak, 27 novembar 2009 10:41

* Ninevljani, da nisu postili i oni sami i njihova stoka, ne bi izbegli katastrofu.

* Post je moćno oružje protiv demona. "Ovaj rod (demonski) ne izgoni se ničim drugim, do samo molitvom i postom", rekao je Isus nakon isterivanja demona koji je bio obuzeo jednog mladića.

Mi ne treba da umrtvljujemo svoje telo, nego svoje strasti. Post ne znači da se samo uzdržavamo od mrsne hrane, već je to prvenstveno odricanje od zločestivih misli, želja i dela. Telesni post je svakako neophodno pomoćno sredstvo u borbi protiv strasti, naročito protiv gordosti koja se smatra korenem svakog daljeg zla. Stvaran post je prvenstveno uzdržavanje od svake pohote. Bez duhovnog posta, kažu oci, sam telesni post Bog ne prihvata. Post ima u prvom redu duhovni smisao i on je organski povezan sa celokupnim duhovnim životom. Stvarni post privodi čoveka smirenju. A u smirenju čovek stiče saznanje, da za čoveka spasenje leži jedino u Bogu, u njegovoj milosti. Kod sticanja svih vrлина i kod ispunjenja svih zapovesti, sveti oci pridaju vrlini rasuđivanja najveću važnost. Rasuđivanje znači dar razlikovanja onoga što je korisno, i onoga što je štetno - tamo gde je istina, i tamo gde je laž.

Lav Veliki piše: "Samo poštovanje uzdržanja je određeno u četiri vremenska perioda, kako bismo u toku godine spoznali da nam je neprestano neophodno očišćenje i da pri rasejanosti života uvek treba da se trudimo da postom i milostinjom čistimo greh, koji se umnožava zbog telesnih slabosti i nečistote želja".

Prema rečima Lava Velikog, Božićni post je žrtva Bogu za sakupljene plodove. "Kao što je nama Gospod podario ovozemaljske plodove, - piše svetitelj - tako i mi u vreme tog posta treba da budemo darežljivi prema siromašnima".

Prema rečima Simeona Solunskog, "post Božićne Četrdesetnice izobražava post Mojsija, koji je postivši četrdeset dana i četrdeset noći dobio na kamenim tablicama Božije zapovesti. A mi, posteći četrdeset dana, sozercavamo i primamo živu Reč od Djeve, ne nactranu na kamenu, već ovaploćenu i rođenu, i prisajedinjujemo se Njegovoj Božanskoj ploti".

Sveti Fotije patrijarh Carigradski kaže:

Božićni post

Napisao Zoran Šukić
petak, 27 novembar 2009 10:41

"Post blagoprijatan Bogu je onaj koji podrazumeva pored uzdržanja od hrane i udaljenje od svakog greha, mržnje, zavisti, ogovaranja, neumesnih šala, praznoslovlja i drugih zala. Onoj koji posti samo telesno ne trudeći se u vrlini liči na čoveka koji je sagradio lepu kuću, ali u njoj živi sa zmijama i skorpionima."

Da nas Gospod ukrepi u postu i da nam snage da sva iskušenja izdržimo i zablagođarimo Mu u dan Njegovog Rođenja!